

Returadresse
Land, By og Kultur – Land og Vand
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

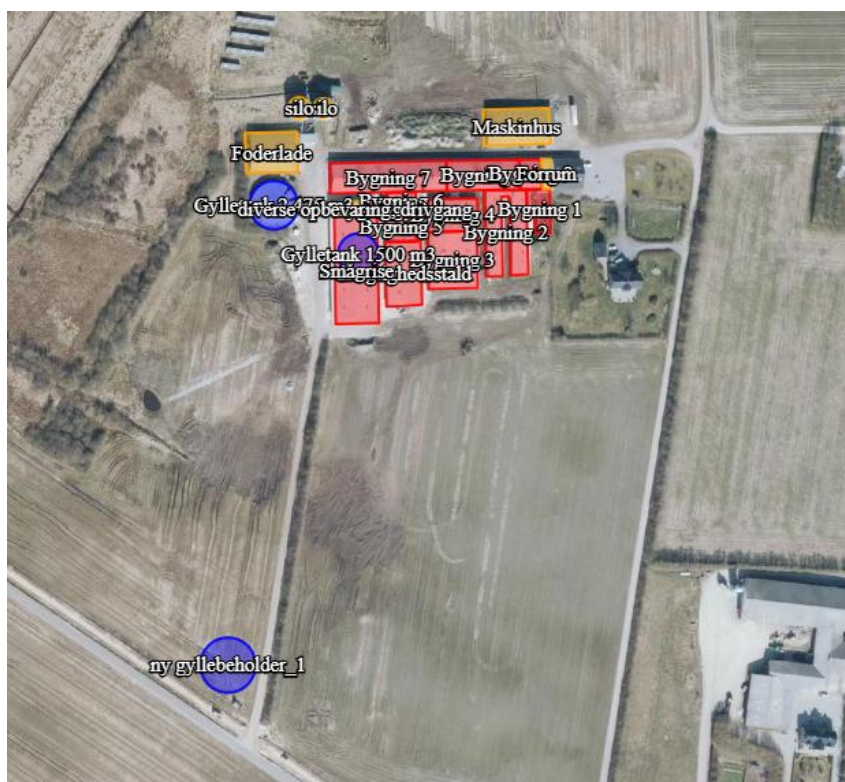

Ejer af husdyrbruget på
Nørhedevej 54
6880 Tarm

Sagsbehandler
Poul Bennetzen
Direkte telefon
9974 1560
E-post
Poul.Bennetzen@rksk.dk
Dato
22. december 2025
Sagsnummer
25-014668

Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse af

20. maj 2024
gældende for husdyrbruget på adressen
Nørhedevej 54, 6880 Tarm

En ny gyllebeholder syd for husdyrbruget erstatter
to planlagte gyllebeholder vest for husdyrbruget.

Virksomhedens art:
Matrikel nr.:
Betegnelse:
Tilsynsmyndighed:
Kvalitetssikret af:

Landbrug med søer og smågrise, IE-Brug
9a m.fl., Nørhede By, Lyne
Husdyrbrug omfattet af §16 a, stk. 4 i husdyrbrugsloven
Ringkøbing-Skjern Kommune
Berith Bressendorff, Ringkøbing-Skjern Kommune

Indholdsfortegnelse

Stamblad:	4
Oplysninger om husdyrbruget:	4
Ændringer til den eksisterende miljøgodkendelse af 20. maj 2024	5
Meddelelse af tillæg nr. 1 til (§16a) miljøgodkendelse	6
Baggrund og kort resumé	6
Vurdering af status som IE-husdyrbrug	6
Biaktiviteter	6
Samdrift	6
Afgørelsen	6
Vilkår for tillæg nr. 1 til (§16a) miljøgodkendelsen	8
Generelt	8
Ny gyllebeholder på 4.000 m ³	8
Formalia	10
Lovgrundlag	10
Høring og offentliggørelse	11
Klagevejledning	11
Udnyttelse, kontinuitet og revurdering	12
Miljøvurderingen	15
Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.	15
Beskrivelse af husdyrbruget	15
Lokalisering	22
Forbudszoner	22
Afstandskrav	22
Beskyttelseslinjer	22
Samlet vurdering af lokalisering	23
Påvirkning af landskab	23
Samlet vurdering af påvirkningen af landskab	25
Påvirkning af vilde planter og dyr	26
Ammoniak påvirkning af natur	26
Påvirkning af bilag IV-arter	30
Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr	32
Påvirkning af jord grundvand og overfladevand	32
Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand	34

Påvirkning af naboer	35
Lugt	35
Støj og rystelser.....	39
Lys, døde dyr, støv, fluer og skadedyr	40
Transport.....	40
Samlet vurdering af påvirkning af nabogener	42
Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik).....	42
Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen.....	42
Miljøvurdering af IE-husdyrbrug.....	47
Alternative løsninger	47
0-alternativ.....	47
Egenkontrol.....	47
Konklusion	47
Bilag 1: Bygningsoversigt.....	48
Bilag 2: Anlægsmæssige ændringer.....	50
Bilag 3: Adresser inden for konsekvensradius.....	51
Bilag 4: Natur Kategori 1-natur.....	52

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Ejer af husdyrbruget på adressen Nørhedevej 54 6880 Tarm
Bedriftens adresse	Nørhedevej 54 6880 Tarm
Bedriftens miljøkonsulent og ansvarlige for miljøkonsekvensrapporten.	Nina Gamby Gråkjær Landbrug A/S, Fabersvej 15, 7500 Holstebro Mobil: 24857356 E-mail: ng@graakjaer.dk
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune
Ejendomsnummer	7600002191
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 16a i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ansøgning nr.	251298, indsendt d. 13-11-2025, ver. 5

Oplysninger om husdyrbruget:

Stalde og produktioner:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem	Miljøteknologi
Eksisterende staldafsnit					
Bygning 1	298	46	Søer, golde og drægtige	Løsgående, dybstrøelse	
		97	Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	
Bygning 2	1.052	14	Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	
		689	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis Spaltegulv	
Bygning 3	976	752	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	
Bygning 4	552	399	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	
Bygning 5	323	238	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	
Bygning 6	187	138	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
Bygning 7	1.202	277	Søer, golde og drægtige.	Løsgående, delvis	

				spaltegulv	
		207	Smågrise.	Toklimastald, delvis spaltegulv	
		75	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	
		112	Søer, diegivende	Kassestier, fuldspaltegulv	
Bygning 8	737	483	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	
Bygning 9	215	169	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	
Bygning 10	32	27	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
Drægtighedsstald	789	713	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	Gyllekøling
Ny smågrise	1.579	1.355	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	Gyllekøling

Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Størrelse (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Miljøteknologi
Eksisterende gylletank anvendes som fortank (opsamlingstank)				
Fortank (opsamlingstank)	Flydende	2.475	629	Teltoverdækning
Nye opbevaringslagre				
Gyllebeholder	Flydende	4.000	818	Teltoverdækning

Rørledning til gylle

Gyllen fra husdyrbruget bliver fremover pumpet via en rørledning fra fortanken (opsamlingstanken) på 2.475 m² på husdyrbruget til den ny gyllebeholder på 4.000 m³, der er placeret syd for husdyrbruget på marken matr. nr. 9a Nørhede By, Lyne.

Ændringer til den eksisterende miljøgodkendelse af 20. maj 2024

I dette tillæg til miljøgodkendelsen ændres projektet fra to gyllebeholdere á 5.000 m³, planlagt vest for husdyrbruget, til én gyllebeholder på 4.000 m³, der i stedet placeres syd for husdyrbruget på matr.nr. 9a, Nørhede By, Lyne. Gyllebeholderen tilføres gylle fra husdyrbruget på Nørhedevej 54 via en nedgravet gylleledning.

Meddelelse af tillæg nr. 1 til (§16a) miljøgodkendelse

Baggrund og kort resumé

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 13. november 2025 version 5 en ansøgning om tillæg nr. 1 til (§16a) miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Nørhedevej 54, 6880 Tarm.

Tidligere godkendelser

Der er den 20. maj 2024 meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget på Nørhedevej 54, 6880 Tarm i henhold til husdyrbrugsloven §16a, stk. 1.

Kort resumé

Ansøgningen om tillæg nr. 1 til (§16a) miljøgodkendelse omhandler en ændret placering af gyllebeholdere. Miljøgodkendelsen omfattede to endnu ikke opførte gyllebeholdere på hver 5.000 m³, placeret vest for husdyrbruget. Dette ønskes ændret til en gyllebeholder på 4.000 m³, der placeret syd for husdyrbruget på matr. nr. 9a, Nørhede By, Lyne. Desuden etableret en nedgravet gylleledning fra fortanken (opsamlingstanken) ved husdyrbruget til den nye gyllebeholder.

Der anvendes følgende virkemidler til at reducere udledninger af ammoniak:

- Teltoverdækning af den nye gyllebeholder på 4.000 m³. Teltoverdækningen medfører en reduktion af ammoniak på 50% fra beholderen.

Vurdering af status som IE-husdyrbrug

Det er i ansøgningen oplyst, at husdyrbruget på Nørhedevej 54, 6880 Tarm er et IE-husdyrbrug, da husdyrbruget har over 750 stipladser til søer,

Biaktiviteter

Ingen

Samdrift

Ansøger ejer også følgende husdyrbrug: Bjerregårdsvej 1, Tarm, Østergårdsvej 1, Tarm og Aspgårdvej 21, 6800 Varde. Afstanden fra Nørhedevej 54 til det nærmeste husdyrbrug (Bjerregårdsvej 1) er i luftlinje ca. 3,2 km. På baggrund af afstanden, og at ejendommene hver især kan drives som selvstændige enheder, vurderes det, at der ikke er tale om en teknisk og forureningsmæssig forbindelse, jf. Husdyrlovens § 16c, imellem ejendommene.

Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse på husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 9a, Nørhede By, Lyne beliggende på adressen Nørhedevej 54, 6880 Tarm. Afgørelsen meddeles i medfør af § 16a i Husdyrbrugsloven og på de angivne vilkår.

Den nye gyllebeholder på 4.000 m³ må placeres syd for husdyrbruget på mar. nr. 9a, Nørhede By, Lyne. Derudover må der nedgravet en gylleledning fra fortanken til den nye gyllebeholder jf. bilag 1.

Afgørelse om tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen sker på baggrund af ansøgning skema nr. 251298, indsendt den 13. november 2025, version 5.

Afgørelsen om tillæg til miljøgodkendelse af husdyrbruget Nørhedevej 54, 6880 Tarm meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Der gøres opmærksom på, at alle ændringer af eksisterende afløb som udgangspunkt skal godkendes.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning, skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der gøres hermed opmærksom på, at dette tillæg til miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri/ombygning må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Vilkår der ophæves/ændres i miljøgodkendelsen dateret 20. maj 2024

- Vilkårene 14 -18 og vilkår 23 ophæves.
Vilkårene vedr. 2 stk. gyllebeholder der ikke bliver opført.
- Vilkår 19 ændres (der pumpes til en ny gyllebeholder på 4.000 m³).

Forholdet til museumsloven

Der gøres opmærksom på, at sten og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumsloven §29a, ikke må beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der foreligger særlige regler for jordbearbejdning omkring gravhøje bl.a. må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) inden for en afstand af 2 meter fra højens yderste kant jf. §29 f i museumsloven.

Information om diger og gravhøje kan findes på www.miljoportal.dk.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

Vilkår for tillæg nr. 1 til (§16a) miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i dette tillæg til miljøgodkendelse. Tillægget til miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

Generelt

- 1) Gyllebeholderen på 4.000 m³ skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af tillægget til miljøgodkendelsen.
- 2) Tillægsgodkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra afgørelsen er meddelt. Hvis godkendelsen kun bliver delvist udnyttet bortfalder den del der ikke er udnyttet.
- 3) Udnyttelse anses for, at foreligge når byggeriet faktisk er afsluttet eller ved konstatering af, at det der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført. Se i øvrigt afsnit om udnyttelse, kontinuitet og revurdering i Formalia.
- 4) Ved manglende overholdelse af tillægsgodkendelsens vilkår, skal den driftsansvarlige straks træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes og underrette Ringkøbing-Skjern Kommune.
- 5) Drifts-, indretnings-, eller bygningsmæssige ændringer, skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/renovering kan ske indenfor rammerne af denne tillægsmiljøgodkendelse.

Ny gyllebeholder på 4.000 m³

- 6) Der må etableres en ny gyllebeholder med telt på 4.000 m³ med tilhørende rørledning på matr. nr. 9a, Nørhede By, Lyne, jf. bilag 1.

7)

Enhed	Driftsvilkår teltoverdækning
Teltoverdækning	Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Det kan accepteres, at teltoverdækningen står åben i forbindelse med tømning og udbringning i en sammenhængende periode når der køres gylle ud. Umiddelbart efter endt omrøring og udkørsel skal teltoverdækningen lukkes. Skader på den faste overdækning skal repareres straks, således at overdækningen altid er helt tæt. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der inden to hverdage efter skadens opståen indgås aftale om reparation. Kommunen underrettes straks herom.

	Pumpning af gylle til gyllebeholder med teltoverdækning skal ske via et dykket indløb, eller lignende, således at gyllen ikke "plaskes" ned i beholderen. Indløbet skal sikres mod tilbageløb. Påfyldning i gyllebeholderen via lastbil skal ske via fyldestuds: Flydelag må ikke brydes i forbindelse med påfyldning.
--	--

- 8) Gyllebeholderen må ikke uden kommunens tilladelse tages i brug til andet formål end det ansøgte.
- 9) Gyllebeholderen skal fjernes uden udgift for kommunen, når den ikke længere er i brug til det formål, hvortil den er tilladt.
- 10) Teltoverdækningen på den nye gyllebeholder skal have farven antracitgrå (Ral 7016) eller lig. og påsættes før beholderne modtager husdyrgødning.
- 11) Fortanken på 2.475 m³ kun anvendes som et opsamlingsanlæg dvs. beholderen må kun være en del af husdyranlæggets staldanlæg, hvor gyllen midlertidigt opsamles og pumpes videre til den nye gyllebeholderne på 4.000 m³. Fortanken skal have fast overdækning f. eks med telt.
Fortanken må ikke anvendes som et opbevaringsanlæg.

Afskærmende beplantning

- 12) Den eksisterende beplantning mod øst skal bevares og beplantningen skal vedligeholdes.
- 13) Der skal senest et halvt år (eller alternativt det førstkomende efterår) efter gyllebeholderens opførelse plantes slørende beplantning på vestsiden af gyllebeholderen. Beplantningen skal bestå af egnskarakteristiske arter og skal vedligeholdes løbende.
- 14) Til og frakørslen til med gylle til gyllebeholderen kun må ske på den private grusvej.
- 15) Ind-og udkørsel til gyllebeholderen skal overholde minimum 15 meter til Lynevej.

Rørledning til transport af gylle

16) Vilkår 20+21+22 og 24 i miljøgodkendelsen dateret 20. maj 2024 vedr. krav til rørledning er fortsat gældende.

Formalia

Lovgrundlag

Tillægsgodkendelsen er givet på baggrund af husdyrbrugsloven, hvor krav efter VVM-direktivet, habitatdirektivet og IE-direktivet samt i et vist omfang regler fra miljøbeskyttelsesloven og planlovens landzoneregler varetages.

Tillægsgodkendelsen suppleres af generelle regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og den generelle regulering i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Grundlaget for tillægsgodkendelsen var på godkendelsestidspunktet:

- Kommuneplan 2025-2037
- Husdyrbrugsloven, Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 senest ændret i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 1065 af 21. august 2025.
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 300 af 20. marts 2024.
- Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning nr. 2243 af 29. november 2021 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning nr. 931 af 16. juli 2024 (gødningsanvendelsesbekendtgørelse).

- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 927 af 28. juni 2024 (Naturbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 1098 af 21. august 2023
- Bekendtgørelse om affald, nr. 2512 af 10. december 2021 (Affaldsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1257 af 27. november 2019 (Olietankbekendtgørelsen)

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

Høring og offentliggørelse

Ringkøbing-Skjern Kommune har vurderet, at nabohearing kun skal gennemføres for ejendomme inden for en radius af 500 meter fra den nye gyllebeholder. Vurderingen er foretaget efter husdyrlovens § 56, stk. 2.

Begrundelsen er, at den ændrede placering af gyllebeholderen kun har underordnet betydning for de øvrige naboer, da der ikke sker ændringer på selve husdyrbruget. Tillægget omfatter alene en ny placering af gyllebeholderen samt den tilhørende rørledning.

Udkast til tillægget har været sendt i to ugers høring hos ansøger, konsulent og de matrikulære naboer i perioden 1. december 2025 – 15. december 2025.

Naboer: Ejere og beboere af boliger og bygninger indenfor konsekvensradius på 500 meter fra den nye gyllebeholder.

Matrikulære naboer: Matrikulære naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Ringkøbing-Skjern kommune vurderer at placeringen af den nye gyllebeholder generelt er af underordnet betydning for de matrikulære naboer til ejendommens markarealer. Nabohearingen tager derfor udgangspunkt i den matrikler, hvorpå anlæggene ligger. De naboer til markarealer, som i særlige tilfælde bliver berørt af udvidelsen, bliver inddraget i høringen i henhold til forvaltningslovens almindelige regler om partshøring. Det er i den aktuelle sag vurderet, at der ikke er nogen, som skal inddrages i høringen.

I forbindelse med høringen er der ikke indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om miljøgodkendelse vil blive offentliggjort den 22. december 2025 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug.

Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over tillægget til miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

En eventuel klage, har opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Tillægget til miljøgodkendelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodning om genoptagelse, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises, som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 19. januar 2026.

Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager, at bruge Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale Klageportal, med mindre, du har fået en tilladelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet, der fritager dig for, at anvende den digitale Klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale Klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker, at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på dette link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er indsendt til Miljø- og Fødevareklagenævnet, og når du har indbetalt klagegebyret. Du betaler gebyret via elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling.

Anmodning om fritagelse for indsendelse, via klageportal

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Miljø- og Fødevareklagenævnet stiller i et vist omfang, en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7240 5600, eller på mail: nh@naevneneshus.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-fre. 9.00-15.00.

Udnyttelse, kontinuitet og revurdering

En godkendelse efter § 16a i husdyrbrugsloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter at godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri anses en godkendelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

En udnyttet godkendelse kan bortfalde helt eller delvist, hvis den efterfølgende ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Udnyttelsen forudsætter at mindst 25 % af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt

ophører i 3 på hinanden følgende år. Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende til mindst 50 % af det mulige ifølge dyrevelfærdskravene.

Godkendelser af IE-husdyrbrug tages op til revurdering og ajourføres om nødvendigt af hensyn til udviklingen i den bedste tilgængelige teknik. Den første regelmæssige revurdering foretages, når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget første gang blev godkendt

Godkendelsen skal dog uanset ovenstående tages op til revurdering, hvis der offentliggøres en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter. Revurderingen skal tilrettelægges, så husdyrbruget kan overholde de på baggrund af BAT-konklusionen ajourførte vilkår senest fire år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen i EU-tidende.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Ivan Thesbjerg
Afdelingsleder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Poul Bennetzen
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til tillæg til miljøgodkendelse er sendt til:

Ansøger:

- Ejer af husdyrbruget på adressen Nørhedevej 54, 6880 Tarm.

Konsulent:

- Gråkjær Landbrug A/S, Fabersvej 15, 7500 Holstebro v. Nina Gamby, e-mail: ng@graakjaer.dk

Ejere og beboer af boliger/bygninger inden for konsekvensradius på 500 meter fra den nye gyllebeholder:

- Se bilag 3

Kopi af tillægget til miljøgodkendelsen er sendt til:

- Gråkjær Landbrug A/S, Fabersvej 15, 7500 Holstebro v. Nina Gamby, e-mail: ng@graakjaer.dk
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, e-mail: stps@stps.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, e-mail: formand@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk

- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: Ringkoebing-skjern@friluftsradet.dk og lokalraad@friluftsradet.dk

Miljøvurderingen

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal Kommunalbestyrelsen ved afgørelsen om godkendelse efter § 16 a i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år før kommunalbestyrelsens afgørelse.

Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ansøgningen omfatter opførelse af en ny gyllebeholder på 4.000 m³, der er placeret i det åbne land på sammen matrikel som husdyrbruget på Nørhedevej 54, 6880 Tarm.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det er erhvervsmæssigt nødvendigt at ændre placeringen af de planlagte gylleholdere. Den nye placering medfører, at gyllebeholderen kommer tættere på husdyrproduktionen, hvilket gør det muligt at pumpe gyllen over en kortere afstand og dermed sikrer en mere hensigtsmæssig og effektiv drift.

Beskrivelse af husdyrbruget

Ansøgt drift

Stalde og produktioner Ansøgt drift					
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående
					Produktionsareal (m ²)

Bygning 1	298	Mekanisk ventilation	6 m	(#795358) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	97
Bygning 2	1052	Mekanisk ventilation	6 m	(#795367) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	689
				(#795366) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	14
Bygning 3	976	Mekanisk ventilation	6 m	(#795369) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	752
Bygning 4	552	Mekanisk ventilation	6 m	(#795371) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	399
Bygning 5	323	Mekanisk ventilation	6 m	(#795375) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	238
Bygning 6	187	Mekanisk ventilation	6 m	(#795378) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	138
Bygning 7	1202	Mekanisk ventilation	6 m	(#795390) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	277
				(#795388) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	207
				(#795384) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	75
				(#795381) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	112
Bygning 8	737	Mekanisk ventilation	6 m	(#795393) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	483
Bygning 9	215	Mekanisk ventilation	6 m	(#795396) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	169
Bygning 10	32	Mekanisk ventilation	6 m	(#795397) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	27
drægtighedsstald	789	Mekanisk ventilation	6 m	(#795400) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	713
Smågrise	1579	Mekanisk ventilation	6 m	(#795402) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	1355
Sum						5791

Dyreholdet er uændret i forhold til Miljøgodkendelsen dateret 20. maj 2024.

Nudrift

Stalde og produktioner Nudrift						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsarea (m ²)
Bygning 1	298	Mekanisk ventilation	6 m	(#795358) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	97
Bygning 2	1052	Mekanisk ventilation	6 m	(#795367) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	689
				(#795366) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	14
Bygning 3	976	Mekanisk ventilation	6 m	(#795369) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	752
Bygning 4	552	Mekanisk ventilation	6 m	(#795371) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	399
Bygning 5	323	Mekanisk ventilation	6 m	(#795375) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	238
Bygning 6	187	Mekanisk ventilation	6 m	(#795378) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	138
Bygning 7	1202	Mekanisk ventilation	6 m	(#795390) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	277
				(#795388) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	207
				(#795384) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	75
				(#795381) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	112
Bygning 8	737	Mekanisk ventilation	6 m	(#795393) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	483
Bygning 9	215	Mekanisk ventilation	6 m	(#795396) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	169
Bygning 10	32	Mekanisk ventilation	6 m	(#795397) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	27
drægtighedsstald	789	Mekanisk ventilation	6 m	(#795400) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	713
Smågrise	1579	Mekanisk ventilation	6 m	(#795402) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	1355
Sum						5791

Dyreholdet er uændret i forhold til Miljøgodkendelsen dateret 20. maj 2024.

8-års drift

Stalde og produktioner 8 års drift 2009						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Bygning 2	1052	Mekanisk ventilation	6 m	(#795365) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	0
				(#795363) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	703
Bygning 3	976	Mekanisk ventilation	6 m	(#795370) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	752
Bygning 4	552	Mekanisk ventilation	6 m	(#795372) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	399
Bygning 5	323	Mekanisk ventilation	6 m	(#795376) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	238
Bygning 6	187	Mekanisk ventilation	6 m	(#795379) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	138
Bygning 7	1202	Mekanisk ventilation	6 m	(#795391) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	277
				(#795389) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	207
				(#795385) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	75
				(#795382) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)	0	112
Bygning 8	737	Mekanisk ventilation	6 m	(#795394) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	483
Sum						3481

Identisk med nudriften med undtagelse af klimacontainer (bygning 10), den ombygget foderlade (bygning 9), drægtighedsstald og stald til smågrise.

Produktioner med miljøteknologi

Staldnavn	Produktion	Beskrivelse af miljøteknologi	Driftstimer pr. år	NH ₃ -N effekt (%)	Lugteffekt (%)
Ansøgt drift					
drægtighedsstald	(#795399) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Gyllekøling i stald med træk og slip	8760	23	
Smågrise	(#795401) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	GK	8760	23	
Nudrift					
drægtighedsstald	(#795400) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Gyllekøling i stald med træk og slip	8760	23	
Smågrise	(#795402) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	GK	8760	23	
8 års drift - Ingen data					

Kommunens bemærkning

Der er etableret gyllekøling i både den eksisterende drægtighedsstald og den nye smågrisestald. Gyllekølingen reducerer ammoniakemissionen med 23 % i begge stalde, både i nudrift og i ansøgt drift.

Forholdene er uændret forhold til miljøgodkendelsen dateret 20. maj 2024.

Gødningsoptbevaringsanlæg

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
ny gyllebeholder_1	Flydende				818
Nudrift - Ingen data					
8 års drift					
Gylletank 2.475 m3	Flydende				629
Gylletank 1500 m3	Flydende				444

I ansøgt drift etableres en ny gyllebeholder på 4.000 m³. I miljøgodkendelsen fra 14. november 2020 blev der givet godkendelse til 2 stk. nye gyllebeholder på 5.000 m³. Beholderne er ikke etableret og fremgår derfor ikke i nudriften.

Den tidligere gyllebeholder på 1.500 m³ er nedlagt og fjernet, og der er opført en ny smågrisestald på arealet.

Den eksisterende gyllebeholder på 2.475 m³ anvendes i både nudrift og ansøgt som en fortank (opsamlingsbeholder). Beholderen indgår derfor ikke i nudrift og ansøgt drift som et opbevaringsanlæg.

Opbevaringsanlæg med miljøteknologi

Opbevaringslagre med miljøteknologi		
Lagernavn	Beskrivelse af miljøteknologi	NH ₃ -N effekt (%)
Ansøgt drift		
ny gyllebeholder_1	t	50,0
Nudrift - Ingen data		
8 års drift		
Gylletank 2.475 m ³	telt	50,0

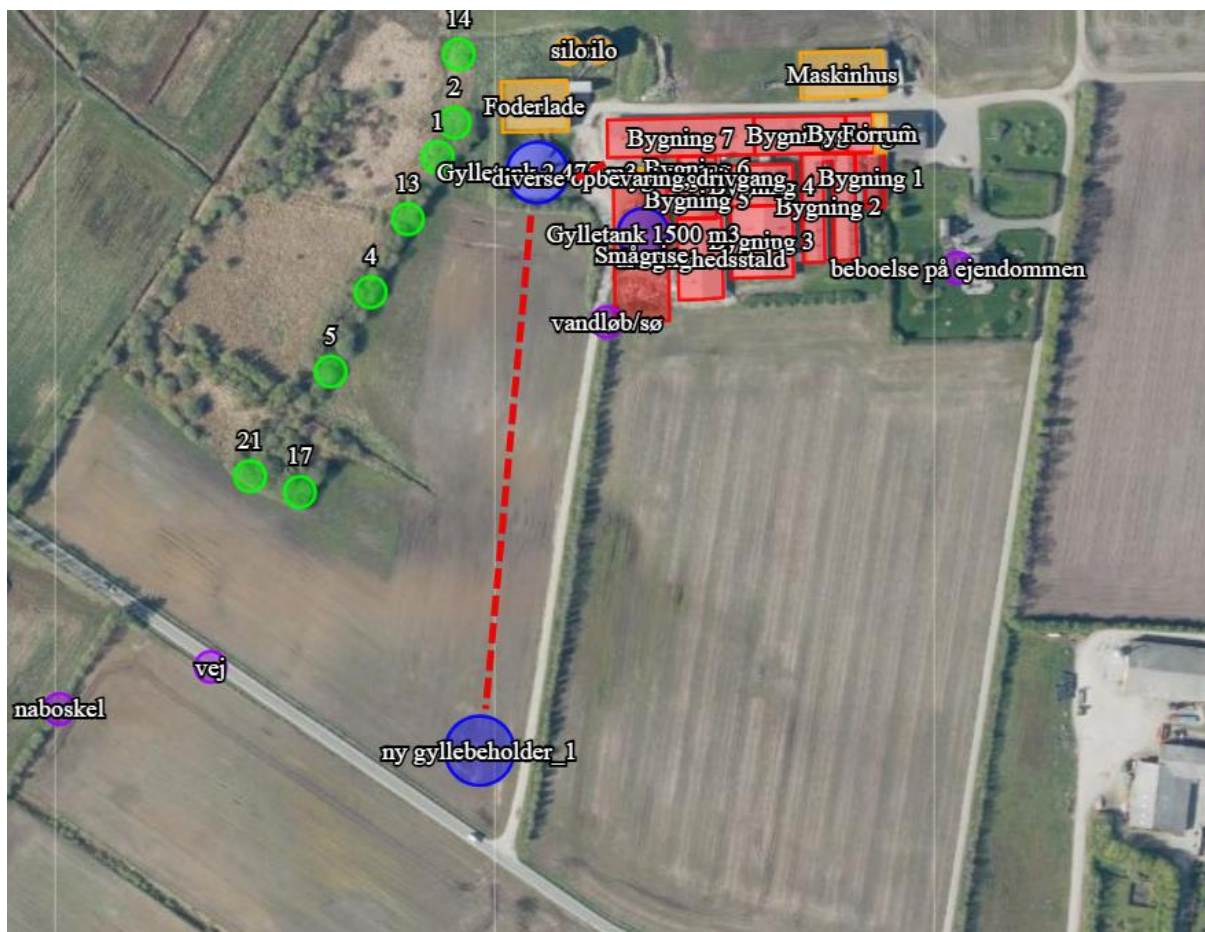
Den nye gyllebeholder på 4.000 m³ etableres med teltoverdækning der medfører en reduktion af ammoniak på 50%.

Som anført i ansøgt drift er beholderen på 1.500 m³ fjernet mens beholderen på 2.475 m³ har ændret anvendelse til fortank (opsamlingsbeholder).

Lagerregnskab og opbevaringskapacitet

Ansøger oplyser:

På ejendommen produceres der svinegylle. Gyllen opbevares i en ny gyllebeholder, som skal placeres ved indkørsel til ejendommen. Den er på 4.000 m³. Gyllen pumpes ud af staldene over i fortanken, som er den eks. gyllebeholder (fortank/opbevaringsbeholder) ved ejendommen. Den gyllebeholder er udstyret med en flowmåler, så den vil automatisk pumpe gyllen videre til den nye tank. Gyllen bliver sluset ud en gang om ugen.

Gyllebeholderen bliver tilmeldt beholderkontrol, og en gang om året tjekkes beholderen for skader og tæring.

Omlastning af gylle sker med gyllevogn/lastbil med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen/lastbilen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m. Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der er ingen stationære pumper, hvilket mindsker risikoen for tab af gylle til miljøet.

Der forventes en gylleproduktion på ca. 13.317 m³ gylle

Ca. 1.150 søer x 6,5 m³ gylle og ca. 46.000 smågrise x 0,127 m³ gylle.

Gylleopbevaring

- 4.000 m³ i den nye beholdere.
- 6.000 m³ på Aspgårdvej 21, 6800 Varde (produktion nedlagt 25. juli 2025).
- 2.500 m³ på Østergårdvej 10, 6880 Tarm (produktion nedlagt 19. august).

Dette giver en samlet opbevaringskapacitet på $(12.500 \text{ m}^3 / 13.317 \text{ m}^3) * 12 = 11,3$ måneder.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at den lovpligtige opbevaringskapacitet på 9 måneder er overholdt.

Lokalisering

Forbudszoner

Indenfor forbudszonerne må der ikke etableres nybyggeri (husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg) eller udvidelser/ændringer i eksisterende bygninger, der medfører forøget forurening.

Område	Afstandskrav	Afstand målet fra den nye gyllebeholder
By – og sommerhuszoner	50 meter	>50 meter
Lokalplanområder	50 meter	>50 meter
Nabobeboelsesbygninger	50 meter	>50 meter
Afstand til kategori 1-natur og kategori 2-natur*	10 meter	>50 meter

* Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

Den nye gyllebeholder etableres uden for forbudszonerne

Afstandskrav

Til husdyranlæg generelt (stald, opbevaringslager og/eller ensilage- opbevaringsanlæg) er der faste afstandskrav for at beskytte imod forurening eller væsentlige gener fra anlæggene.

Afstandskravene gælder kun for nybyggeri, og eksisterende anlæg er derfor ikke omfattet af bestemmelsen med mindre der sker ændringer der medfører forøget forurening.

Type	Afstandskrav (m)	Mindste afstand til den nye gyllebeholder (m)
Vandforsyning til < 10 ejendomme	25	>25 meter
Vandforsyning til > 10 ejendomme	50	>50 meter
Vandløb, dræn og søer * ¹	15	>15 meter
Offentlig vej, privat fællesvej	15	>15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	25	>25 meter
Beboelse på samme ejendom * ²	15	>15 meter
Naboskel	30	>30 meter

*¹ Fra åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m² skal der være mere end 100 meter til opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning.

*² Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

De lovpligtige afstandskrav er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

Da de lovpligtige afstandskrav er overholdt vurderes den nye gyllebeholder derfor, placeringsmæssigt, ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Beskyttelseslinjer

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer skal sikre, at de nærmeste omgivelser ved søer og åer samt omkring fortidsminder, skove og kirker friholdes for bebyggelse eller andre væsentlige landskabelige indgreb.

Der er ved behandlingen af sagen taget stilling til nedenstående beskyttelseslinjer, og det er med X angivet, om nybyggeri på ejendommen ligger indenfor eller udenfor linjerne.

Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)	Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)
Klitfredede arealer		X	Skove		X
Strand		X	Fortidsminder		X
Søer		X	Kirker		X
Vandløb		X			

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den nye gyllebeholders placering ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

Samlet vurdering af lokalisering

Idet den nye gyllebeholder på 4.000 m³ ligger udenfor forbudszoner, alle afstandskrav er overholdt og anlæggets placering ikke er i strid med beskyttelseslinjer, er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at den nye gyllebeholder ikke placeringsmæssigt vil give anledning til væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Påvirkning af landskab

Den nye gyllebeholder ligger uden for de områder, som i kommuneplanen er udpeget som geologiske interesseområder, bevaringsværdige landskaber, større uforstyrrede landskaber og værdifulde kulturmiljøer.

Landskabsvurdering

Husdyrbruget ligger indenfor landskabsområdet Varde Bakkeø Landbrugslandskab.

Varde Bakkeø landbrugslandskab er kendetegnet ved et småbakket terræn med små smeltevandsdale. Landskabsområdet omfatter opdyrket og tilplantet hede. Plantager i alle størrelser kendetegner sammen med mindre heder landskabet. Hegn afgrænser helt eller delvist marker i lille til middelstor skala.

Terræn og bevoksning begrænser udsigterne på tværs af landskabet, mens der mod nord er særlige udsigter over smeltevandssletten som det tilstødende landskabsområde Skjern Enge Deltalandskab er en del af

Retningslinjer for landbrugsbyggeri:

Det er ikke muligt at indpasse stort byggeri i landskabsområdet på grund af skala og terræn. Det vurderes muligt at indpasse landbrugsbyggeri i lille til middelstor skala. Der bør tages hensyn til den samlede bygningsmasses visuelle udtryk og placering i terrænet, og nyt byggeri bør tilpasses det eksisterende, så det fremstår ensartet og harmonisk i landskabsbilledet.

Det er væsentligt, at stort og markant byggeri ikke bliver placeret mod det tilstødende landskabsområde Skjern Enge Deltalandskab. I områder uden for oplevelsesrige landskaber kan der etableres middelstort byggeri, som helt eller delvist skjules af bevoksning.

Hvor hede og plantage præger landskabet, bør der ikke opføres byggeri, da det ikke er foreneligt med landskabets karakter eller visuelle sammenhænge. Dette er også gældende for ådalene i landskabsområdet, der fremstår i en lille skala. Stort og markant landbrugsbyggeri kan ikke indpasses i ådalenes skala og karakter

Bygningsbeskrivelse

Den nye gyllebeholder placeres i det åbne land ved ejendommens indkørsel. Placeringen er valgt, fordi en placering nær den eksisterende produktion vil medføre en øget ammoniakpåvirkning af det nærliggende KAT 3-naturområde. For at undgå overskridelse af belastningen på naturområdet placeres beholderen derfor uden tilknytning til de øvrige driftsbygninger.

Beplantning:

Beplantning udgør et betydningsfuldt element ved at relatere et bygningsanlæg til landskabet og visuelt binde det til jordoverfladen og skabe et harmonisk anlæg.

Især beplantningen op til og omkring den nye gyllebeholder har betydning for helhedsbilledet i forhold til omgivelser og landskabet.

Den nye gyllebeholder på 4.000 m³ med telt vil være synlig på Lynevej både i kørselsretningen mod nordvest og sydøst. Der er derfor vilkår om, at den eksisterende beplantning sydøst for den nye gyllebeholderen skal bibeholdes og vedligeholdes, samt vilkår om, at der skal etableres ny beplantning nordvest for gyllebeholderen.

Desuden er der vilkår om, at tilkørslen til gyllebeholderen kun må ske på den private grusvej, samt at ind-og udkørsel til og fra gyllebeholderen skal ske minimum 15 meter til Lynevej, der er kommunevej.

Der er endvidere stillet vilkår om, at når gyllebeholderen ikke længere er i brug til det, den er tilladt, skal den fjernes. Vilkårene er stillet af hensyn til områdets landskabelige værdier.

Samlet vurdering af påvirkningen af landskab

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte husdyrbrug ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således, hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

Påvirkning af vilde planter og dyr.

Ammoniak påvirkning af natur

Påvirkningen af natur med dens bestande af vilde planter og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning vurderes på baggrund af følgende

Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 29, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk. 1, nr. 1 heder og overdrev indenfor Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegning af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.

2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet.
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følge af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
17	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Kat 1-1	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼

I kraft af den store afstand (mere end 3 km) til kategori 1 naturområderne er det vurderet, at udvidelsen, samt det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af nærmeste Kategori 1-Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 1 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af udvidelsen af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 1 naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Kat 2-1	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,4

Det nærmeste Kategori 2 område ligger ca. 675 meter nord fra de nærmeste anlæg på husdyrbruget. Naturområdet er §3 hede på ca. 14,8 ha.

En beregning af ammoniakdepositionen til området viser, at totaldepositionen til området fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,4 kg N/ha/år.

Beskyttelsesniveauet for Kategori 2-Natur er fastsat til en samlet belastning fra husdyrbruget på maksimalt 1,0 kg N/ha/år. Da totalbelastningen af naturområdet vil ligge under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet til det konkrete naturområde overholdt.

Påvirkningen af nærmeste Kategori

3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret heder, moser, enge, søer, potentielt ammoniakfølsomme skove. Moser, heder, enge, strandenge, søer og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, som beskytter disse naturområder imod tilstandsændringer.

Kategori 3 natur er heder under 10 ha, overdrev under 2,5 ha, samt moser og ammoniakfølsomme skove.

Kategori 3-naturområderne og øvrigt §3 beskyttet natur indenfor 1.000 meter fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Naturtype	Afstand fra anlæg (meter)	Retning fra anlæg	Merbelastning Kg N/ha (ansøgt i forhold til:)	
			Nudrift	8-årsdrift
Mose - naturpunkt nr. 1	32	Vest	0,1	0,5
Mose - naturpunkt nr. 2	22	Vest	0,1	0,3
Mose - naturpunkt nr. 3	55	Nordvest	0,0	1,0
Eng - naturpunkt nr. 4	97	Vest	0,1	1,0
Eng - naturpunkt nr. 5	135	Sydvest	0,1	0,5
Hede /potentielt ammoniakfølsom skov - naturpunkt nr. 7	467	Nord	0,0	0,2
Mose - naturpunkt nr. 8	407	Nordvest	0,0	0,1
Mose - naturpunkt nr. 9	671	Nord	0,0	0,1
Hede - naturpunkt nr. 10	661	Nord	0,0	0,1

Mose – naturpunkt nr. 11	219	Nordvest	0,0	0,2
Hede /potentielt ammoniakfølsom skov – naturpunkt nr. 12	485	Nord	0,0	0,2
Mose – naturpunkt nr. 13	60	Nordvest	0,1	1,0
Mose – naturpunkt nr. 14	23	Nordvest	0,1	0,8
Mose – naturpunkt nr. 15	52	Vest	0,0	1,0
Mose – naturpunkt nr. 16	61	Vest	0,0	1,0
Eng- naturpunkt nr. 17	131	Vest	0,2	0,5
Eng - naturpunkt nr. 18	411	Vest	0,0	0,1
Eng- naturpunkt nr. 19	341	Vest	0,0	0,1
Sø- naturpunkt nr. 20	213	Vest	0,1	0,1
Eng- naturpunkt nr. 21	151	Vest	0,1	0,4

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis kommunen vurderer, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur områderne ligger under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til Kategori 3-Natur.

Ammoniakfølsomme skove:

Der er registreret potentielt ammoniakfølsomme skov – naturlig lysåben tilgroet areal 440 meter nord for husdyrbruget. Ammoniakfølsomme naturligt tilgroet lysåbne skove, er skove, der er vokset op af sig selv på et naturareal fx tidligere hede, mose eller overdrev. Dette bygger på en analyse af § 3 beskyttede arealer, med et trækronedække på ned til 10-20 %.

Der er beregnet en merbelastning med ammoniak til §3 mose/potentielt ammoniakfølsom skov (naturpunkt 7 + 12). Beregningerne til naturpunktet viser en merbelastning på 0,2 kg/N/ha/år.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur områderne ligger under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til potentielt ammoniak følsomme skove.

Øvrig natur omkring anlægget:

§3 vandhul/sø

Ca. 270 meter syd fra den nye gyllebeholder forekommer en sø/vandhul, som ikke er Kategori 3-Natur, men § 3-beskyttet natur.

Der er beregnet en merbelastning med ammoniak til på 0,3 kg N/ha/år til søen/vandhullet.

Da merbelastningen til søen/vandhullet ligger under 1,0 kg N/ha/år vurderer kommunen, at den ikke vil medføre biologiske ændringer af søens/vandhullets tilstand.

§3 eng

Vest og sydvest for husdyrbruget ligger der enge, som ikke er Kategori 3-Natur, men § 3-beskyttet natur. Der er beregnet en merbelastning med ammoniak til engene på max 1,0 kg N/ha/år til engene.

Da merbelastningen til engene ligger på 1,0 kg N/ha/år vurderer kommunen, at den ikke vil medføre biologiske ændringer af engens tilstand.

Påvirkning af bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud imod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og imod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arterne lever ofte i områder, som i forvejen er beskyttet - f.eks. områder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3. Men i mange tilfælde kan arternes levesteder dog også ligge i eller umiddelbart op til dyrkede marker.

På arealer, der er yngle- og rasteområder for bilag IV-arter, er det lodsejerens eller brugerens ansvar at disse ikke beskadiges eller ødelægges. Det gælder også for aktiviteter, der normalt ikke kræver tilladelse, f.eks. almindelig landbrugsdrift.

Yngleområder indeholder områder, som er nødvendige for:

- Parring og kurtisering
- Redebygning, hulebygning, fødsel eller æglægning
- Opvækst af unger

Eksempler på yngleområder er padders ynglevandhuller og odderens hule.

Yngleområder dækker også nærliggende arealer, som afkommet er afhængig af.

Rasteområder er områder, hvor dyrene hviler og som er vigtige for at sikre overlevelsen af enkelte dyr eller bestande, hvor dyrene:

- Opholder sig for at hvile, sove eller overvintrer (dvale)
- Opholder sig i skjul i større flokke
- Opholder sig for at opfylde vigtige livsfunktioner, som for eksempel solbadning (for vekselvarmende dyr).

Rasteområder kan være træer, som flagermus benytter til vinterhi eller de solvendte skrænter og diger, som markfirbenet bruger til solbadning.

Følgende arter er registreret i Ringkøbing-Skjern Kommune og de kan derfor forekomme på egnede lokaliteter:

Markfirben – Lever ofte i beskyttede sten- eller jorddiger og holder til på solrige skrånninger. Ofte på steder med bar, løs og sandet jord, eksempelvis heder, klitter, overdrev og råstofgrave. Markfirbenet benytter linjeformede terrænelementer som vejrabatter, skovbryn, levende hegn og stengærder som spredningskorridor.

Spidssnudet frø – Yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Arten er afhængig af, at der nær yngleområdet findes gode levesteder på land, eksempelvis enge og moser. Et yngle- eller rasteområde for padden skal betragtes som et netværk af vandhuller med tilknyttede arealer. Arternes overlevelse og udbredelse sikres ved, at der kan vandles fra et vandhul til et andet.

Grøn kølle guldsmed – Forekommer udelukkende i et mindre antal jyske vandløbssystemer, herunder Skjern Å. Den holder til på solåbne strækninger med hurtigstrømmende, rent og iltrigt vand.

Grøn mosaik guldsmed – Yngler kun i søer, damme og kanaler med forekomst af krebseklo. Yngleområderne ligger ofte i skov og er solbeskinnede. Arten benytter også småsøer i det åbne land. Yngle vandene må hverken være for næringsfattige eller for næringsrige. Rasteområderne er skovlysninger og skovbryn.

Stor kærguldsmed – Arten yngler i mindre, næringsfattige, brunvandede søer ofte omgivet af hængesæk / højmoser. Den foretrækker beskyttet beliggende lokaliteter med både sol og læ. Dog ses den også i fritliggende vandhuller, men ikke hvor der er skygge. Rasteområderne er steder med både sol og læ, som oftest skovbryn eller lysåbne skovveje.

Flagermus, herunder oftest sydflagermus og vandflagermus, men det kan også være andre arter – Yngle- og rasteområder for flagermus er gamle hule træer, bygninger med hulrum og god tilflyvningsadgang udefra. Når arterne spreder sig eller søger føde benytter de ledelinjer i landskabet. Det kan være levende hegn, skovbryn eller vandløb.

Odder – Foretrækker at leve i beskyttede og uforstyrrede vandløb, men kan findes i alle større vandløbssystemer i Jylland. Den forekommer dog også tæt på menneskelig bebyggelse, hvor den er nataktiv. Det der er karakteristisk for yngle- og rasteområdet er, at der som regel er tæt beplantning langs bredderne i form af rørskove, overhængende gamle træer eller kratbevoksninger samt en god fiskebestand i vandet.

Ulv - Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til større skov- og hedeområder med en stor bestand af krondyr. Foretrækker tyndt befolkede områder, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.

Bæver – Er et nataktivt dyr, som altid lever i tilknytning til ferskvand. Bæverens bo er som regel en hytte på vandløbsbredden, men kan også være gravet ind i bredden. Arten blev genindført i Danmark i 1999 og er under udbredelse. Formålet er at skabe natur, der giver bedre levevilkår for mange truede plante- og dyrearter.

Aktuelle observationer og registreringer:

På godkendelsestidspunktet for dette tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse foreligger ingen aktuelle registreringer af bilag IV-arter for den pågældende lokalitet.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At det areal, der omfattes af nybyggeri i forbindelse med projektets gennemførelse, hovedsagelig er almindelig omdriftsareal, og at inddragelsen til bebyggelse ikke vil påvirke bilag IV-arter.
- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr

De generelle beskyttelsesniveauer er i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af BAT-emissionskravet til ammoniak og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

I forhold til påvirkningen af bilag IV-arter vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen og tillægget til miljøgodkendelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbåren kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau.

Det vurderes at ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkring liggende naturområder.

Endvidere vurderes det at det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Påvirkning af jord grundvand og overfladevand

Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse eller godkendelse. Miljøvurderingen omfatter derfor alene den påvirkning som husdyrbrugets anlæg og aktiviteter derpå kan medføre.

Generelt er husdyrbrugets anlæg omfattet af kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen og ved Ringkøbing-Skjern Kommunes miljøtilsyn på husdyrbrugene føres der tilsyn med overholdelsen af bekendtgørelsen. Der er mulighed for, at der i godkendelser og tilladelser efter [§§ 16 a](#) og [16 b](#) i husdyrbrugsloven kan fastsættes vilkår, der er mere vidtgående end bekendtgørelsens regler.

Påvirkning fra staldanlæg:

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret 20. maj 2024.

Påvirkning fra gødningsopbevaringsanlæg:

Generelt skal husdyrgødning føres fra stalden til opbevaringsanlæg, som er etableret og drives i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Husdyrgødningsbaseret kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. må dog også oplagres i marken (markstakke) efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Ansøger oplyser, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde. Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse, og er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

I miljøgodkendelsen dateret 20. maj 2024, er der bla. vilkår om, at gylleledningen skal trykovervåges og udføres af en autoriseret kloakmester. Vilkåret gælder forsat for dette tillæg til miljøgodkendelsen.

Påvirkning fra foderopbevaringsanlæg:

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret 20. maj 2024.

Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb

På et husdyrbrug kan der være forskellige typer af brugt vand og saft fra foder og husdyrgødning, som skal håndteres på forskellige måder. Definition af type, krav dertil og beskrivelse af den aktuelle håndtering på Nørhedevej 54, 6880 Tarm er samlet i nedenstående tabel.

Sanitært spildevand
Definition og krav: Afløb fra toilet og køkken i driftsbygninger, skal afledes til et godkendt spildevandssystem. Der skal ansøges om særskilt godkendelse.
Håndtering på husdyrbruget: Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret 20. maj 2024
Regnvand
Definition og krav: Tagvand og vand fra befæstede arealer, som ledes direkte til dræn/faskine i stedet for spildevandssystem. I forhold til de befæstede arealer forudsætter dette, at der ikke er væsentlig risiko for spild af olie eller andre forurenende stoffer på de befæstede arealer. På landbrugsejendomme kan vandet fra tagflader og befæstede overflader afledes til nedsivning eller til vandløb. Alle ændringer af eksisterende afløb skal som udgangspunkt godkendes. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.
Håndtering på husdyrbruget: Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret 20. maj 2024
Møddings- og ensilagesaft

Definition og krav:

På møddingspladser, ensilagepladser og pladser til kalvehytter skal regnvand, som falder på pladserne og væske der løber fra saftgivende ensilage og fast gødning opsamles i en godkendt beholder og udbringes efter samme regler som gylle og fast gødning.

Håndtering på husdyrbruget:

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret 20. maj 2024

Spildevand fra vaskeplads**Definition og krav:**

Spildevand fra vask af landbrugsmaskiner skal opsamles i gyllebeholder eller anden godkendt beholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske i marken.

Håndtering på husdyrbruget:

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret 20. maj 2024.

Påvirkning fra opbevaring af bekæmpelsesmidler, olie og brændstof

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret 20. maj 2024

Påvirkning af grundvand

Anlægget ligger i område med almindelige drikkevandsinteresser.

Håndtering og opbevaring af affald

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret 20. maj 2024.

Håndtering af unormale driftssituationer og uheld

I forbindelse med miljøgodkendelse dateret 20. maj 2024, er der udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver, hvorledes der skal reageres i unormale driftssituationer og i tilfælde af uheld med eks. gylle. Der er i miljøgodkendelsen stillet vilkår om, at beredskabsplanen til en hver tid skal være ajourført.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at udarbejdelse af en beredskabsplan tilskynder ansøger i at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, om der skal ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres samt at omfanget af skaden ved uheld reduceres.

Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand

Beskyttelsen af jord, grundvand og overfladevand imod påvirkninger fra driften af husdyrbrug er reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvor der er generelle regler der skal overholdes, i forbindelse med etablering og drift af husdyrbrugets anlæg.

Overholdelsen af de generelle regler bliver kontrolleret gennem kommunens miljøtilsyn med husdyrbrugene, og der bliver ved hvert tilsyn foretaget en risikovurdering der anvendes til fastsættelse af tilsynsfrekvensen.

Der er til yderligere sikring imod forurening af jord, grundvand og overfladevand stillet vilkår til:

- Renholdelsen af de arealer der afleder vand til nedsivning eller recipient
- Vedligeholdelsen af afløb, pumper og andet som anvendes til spildevand, restvand og saftafløb
- Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb
- Vask af landbrugsmaskiner

- Håndtering og opbevaring af affald.
- Opbevaring af brændstof, fyringsolie og medicin.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af oplysninger fra ansøger, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte jord, grundvand og overfladevand mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Påvirkning af naboer

Husdyrbruget kan påvirke naboer med lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold.

Lugt

Lugtgenekriterierne betragtes som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Genekriterierne for lugt må maksimalt være:

- 5 OUE pr. m³ og 1 LE pr. m³ i byzone og sommerhusområder og fremtidigt byzone- eller sommerhusområde der er med i kommuneplanens rammedel.
- 7 OUE pr. m³ og 3 LE pr. m³ til samlet bebyggelse og i områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til:
 - Boligformål
 - Blandet bolig og erhvervsformål
 - Offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- 15 OUE pr. m³ og 10 LE pr. m³ ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.

Desuden beregnes en konsekvenszone, som er det område hvor det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt kan registreres, og hvor ejere og beboere i beboelses bygninger derfor bliver orienteret

Kumulation af lugt

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 300 meter fra følgende:

- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone- eller sommerhusområde.
- Områder i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål, offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- Samlet bebyggelse

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 100 meter fra nabobeboelse (beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften).

Geneafstanden skal derfor ikke forøges.

Beregninger

I ansøgningen beregnes en nødvendig geneafstand efter såvel Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen på grundlag af produktionsarealets størrelse i m² i de enkelte staldafsnit og emissionsfaktorerne for de forskellige dyretyper og staldsystemer. Geneafstand korrigeres i forhold til placering af omboende og antal husdyrbrug i nærheden (kumulation).

I ansøgningen er der lavet følgende beregninger:

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Nørhedevej 46 	0	FMK	204,8	204,8	427,3	Ja
Klostervej 2 	0	NY	467,8	467,8	2170	Ja
Kvong By, Kvong 	0	FMK	647,6	647,6	5138,3	Ja

Konsekvenszone: 950 m

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveauer for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

Beregninger af lugtemissioner fra produktioner

Ansøgt drift:

Staldafsnit									
Bygning 1	Produktionsld	Antal måneder udegående		Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m²)
	795359	0		271,4	326,6	0	271,4	326,6	46
	795357	0		960,3	1164,0	0	960,3	1164,0	97
Bygning 2	Produktionsld	Antal måneder udegående		Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m²)
	795364	0		138,6	168,0	0	138,6	168,0	14
	795362	0		4065,1	4891,9	0	4065,1	4891,9	689
Bygning 3	Produktionsld	Antal måneder udegående		Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m²)
	795368	0		4436,8	5339,2	0	4436,8	5339,2	752
Bygning 4	Produktionsld	Antal måneder udegående		Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m²)
	795373	0		1157,1	6384,0	0	1157,1	6384,0	399
Bygning 5	Produktionsld	Antal måneder udegående		Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m²)
	795374	0		1404,2	1689,8	0	1404,2	1689,8	238
Bygning 6	Produktionsld	Antal måneder udegående		Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m²)
	795377	0		1656,0	2898,0	0	1656,0	2898,0	138
Bygning 7	Produktionsld	Antal måneder udegående		Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m²)
	795387	0		1634,3	1966,7	0	1634,3	1966,7	277
	795386	0		2484,0	4347,0	0	2484,0	4347,0	207
	795383	0		217,5	1200,0	0	217,5	1200,0	75
	795380	0		324,8	1792,0	0	324,8	1792,0	112
Bygning 8	Produktionsld	Antal måneder udegående		Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m²)
	795392	0		1400,7	7728,0	0	1400,7	7728,0	483
Bygning 9	Produktionsld	Antal måneder udegående		Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m²)
	795395	0		997,1	1199,9	0	997,1	1199,9	169
Bygning 10	Produktionsld	Antal måneder udegående		Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m²)
	795398	0		324,0	567,0	0	324,0	567,0	27
drægtighedsstald	Produktionsld	Antal måneder udegående		Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m²)
	795399	0		4206,7	5062,3	0	4206,7	5062,3	713
Smågrise	Produktionsld	Antal måneder udegående		Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m²)
	795401	0		16260,0	28455,0	0	16260,0	28455,0	1355
Sum				41938,6	75179,4		41938,6	75179,4	

Nudrift

Staldafsnit								
Bygning 1	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	795361	0	271,4	326,6	0	271,4	326,6	46
	795358	0	960,3	1164,0	0	960,3	1164,0	97
Bygning 2	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	795367	0	4065,1	4891,9	0	4065,1	4891,9	689
	795366	0	138,6	168,0	0	138,6	168,0	14
Bygning 3	Produktionsld	udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	(m ²)
	795369	0	4436,8	5339,2	0	4436,8	5339,2	752
Bygning 4	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	795371	0	1157,1	6384,0	0	1157,1	6384,0	399
Bygning 5	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	795375	0	1404,2	1689,8	0	1404,2	1689,8	238
Bygning 6	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	795378	0	1656,0	2898,0	0	1656,0	2898,0	138
Bygning 7	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	795390	0	1634,3	1966,7	0	1634,3	1966,7	277
	795388	0	2484,0	4347,0	0	2484,0	4347,0	207
	795384	0	217,5	1200,0	0	217,5	1200,0	75
	795381	0	324,8	1792,0	0	324,8	1792,0	112
Bygning 8	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	795393	0	1400,7	7728,0	0	1400,7	7728,0	483
Bygning 9	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	795396	0	997,1	1199,9	0	997,1	1199,9	169
Bygning 10	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	795397	0	324,0	567,0	0	324,0	567,0	27
drægtighedsstald	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	795400	0	4206,7	5062,3	0	4206,7	5062,3	713
Smågrise	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	795402	0	16260,0	28455,0	0	16260,0	28455,0	1355
Sum			41938,6	75179,4		41938,6	75179,4	

Bemærkning

Lugtemissionen fra produktionen er uændret fra nudriften til den ansøgte drift.

Støj og rystelser

Ansøger oplyser:

Ejendommens støjklender er hovedsageligt kompressor, højtryksrenser, ventilationsanlæg, brug af traktor, læsning af dyr og transporter til og fra ejendommen med foder og gylle mv. Ventilationsanlæg er stationære og kører altid. Alle andre støjklender er periodiske. Brugen af traktor vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde, der går ud over dagtimerne. Transporter til og fra ejendommen samt læsning af dyr foregår ligeledes primært i tidsrummet mellem kl. 7 og kl. 17.

Alle stationære støjklender er placeret inde i bygningerne, hvilket ifølge ansøgningen betyder at der ikke er anlæg, der forårsager støjgener i naboskel.

Støj fra transport vil primært komme fra lastbiler i forbindelse med levering af foder samt levering og afhentning af dyr. Herudover vil der være transporter ved udbringning af gylle. Lastbiltransport vil primært foregå ad Nørhedevej. Denne støj vil foregå i dagtimerne i tidsrummet kl. 7 – 18 og være en del af almindelig periodisk trafikstøj.

Det vurderes, at husdyrbruget jævnfør ovenstående har foretaget de nødvendige tiltag til at begrænse støjgener fra ejendommen. Vurderingen underbygges af den foretagende støjberegning.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang, der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til indkørslen til ejendommen, hvor den nye gyllebeholder er placeret. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne, forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne, og det vurderes, at grænseværdierne overholdes til alle områder nævnt i ovenstående tabeller.

Kommunens vurdering:

Støjklender fra husdyrbruget udgøres primært af intern transport samt transport til-og fra ejendommen.

Ansøger har oplyst, at støj og rystelser fra husdyrbruget ikke er et problem for de omkringboende. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at støj og rystelser fra husdyrbruget i fremtiden ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af denne miljøgodkendelse.

Der er i miljøgodkendelsen fastsat vilkår om maksimale grænser for støj og rystelser, samt at såfremt der skulle opstå gener fra støj eller rystelser for de omkringboende, og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages målinger.

Herudover henvises der til, at det er god landmandpraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støjgener.

Lys, døde dyr, støv, fluer og skadedyr

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret 20. maj 2024.

Transport

Kommunen skal i forbindelse med sagsbehandlingen af en godkendelse efter husdyrloven vurdere, om til-og frakørsel til bedriften vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. Generne fra trafik forekommer i forbindelse med til- og frakørsel til bedriften med dyr, foder og husdyrgødning.

Generelt kan der i en godkendelse efter husdyrloven stilles vilkår til om, at anvende bestemte interne veje samt hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Der kan desuden stilles krav om, at til-eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Derimod er der ikke i husdyrbrugsloven hjemmel til at fastsætte vilkår for transporten på offentlig vej, samt spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. (NMK-132-00789 og NMK-132-00839).

Ansøger oplyser:

Arbejdskørsel med foder og dyr til og fra ejendommen sker ad Nørhedevej.

Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med afhentning af smågrise, husdyrgødning og foder. Transporterne sker med traktor og lastbiler.

På dage med udbringning af husdyrgødning og høst er der en rimelig stor trafik omkring ejendommens indkørsel – med deraf følgende støjgener. Da der ikke er nabobeboelser i nærheden af indkørslen, vurderes det at transporterne ikke har en væsentlig negativ indflydelse på naboer. Transporter til den nye gyllebeholder vil ikke blive ændret i forhold til den tidligere placering.

Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt, og der vil kun i meget få tilfælde opstå gene fra transport.

Husdyrgødningen transporteres med traktor og gyllevogn ud til alle udbringningsarealer nær ejendommen og med lastbil til de fjerntliggende gylleudbringningsarealer.

Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 06-18. Der vil i perioder med gylleudbringning og høst være transporter ud over dette tidspunkt.

Nedenfor er angivet antal transporter:

transporttype	Antal pr. år nudrift	Antal pr. år ansøgt
Til slagt	26	26
Døde dyr	52	52
Råvarer og foder	150	150
Halm	40	40
Husdyrgødning	380	380
Diverse	120	120
I alt	768	768

Da transporterne sker ved hensynsfuld kørsel, og da der hovedsageligt er spredt beboelse nær ejendommen, vurderes det, at transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende. Dog vil naboer i området kunne registrere kørsel på offentlig vej.

Der er egen ind- og udkørsel til ejendommen

Det vurderes, at de omkringboende ikke vil blive generet af transporter til og fra anlægget.

Kommunens vurdering:

Ansøgt projekt vil betyde en uændret transport til- og fra husdyrbruget. Der benyttes dog forsat Lynevej som hovedvejen til transporten af gylle.

I forhold til nudriften bliver transporten med gyllen ændret pga. den ændret placering af gyllebeholderen.

Den ændrede transport af gylle er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Samlet vurdering af påvirkning af nabogener

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte naboer mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)

Forebyggelse og begrænsning af forurening på husdyrbrug skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §16a miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

Staldindretning

Management

Foder

Forbrug af vand og energi

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen

I godkendelser og tilladelser til husdyrbrug med en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal der fastsættes vilkår til opfyldelse af krav til den maksimale ammoniakemission ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Miljøstyrelsen har udmeldt, at kommunerne ikke skal anvende BAT-konklusionerne, med de meget omfattende baggrundsdokumenter, ved fastlæggelse af bedste tilgængelige teknik. I stedet skal kommunerne anvende de regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der bliver fastsat med henblik på at implementere BAT-konklusionerne. Fra 1. august 2017 er der efter denne model fastsat en række generelle regler om BAT, der skal sikre denne implementering herunder bindende BAT-krav om ammoniakreduktion fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, regler om BAT i forhold til andet end ammoniak, generelle regler om miljøledelse mv.

Kravet til den maksimale emission af NH₃-N pr. år (BAT) omfatter hele husdyrbruget, men kravet til det enkelte staldafsnit afhænger af, om staldafsnittet betragtes som nyt eller eksisterende.

Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak for de fleste typer af eksisterende stalde og nye stalde.

BAT-krav er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen angivet som den maksimale ammoniakemission i kg NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år for de forskellige dyretyper og staldsystemer.

Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT-niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier. Fastlæggelsen af BAT-niveauet sker i samarbejde med landmandens konsulent.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

BAT-krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde:

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Bygning 1	Søer, gølle og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,30
Bygning 1	Søer, gølle og drægtige. Løsgående dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,40	1,40
Bygning 2	Søer, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
Bygning 2	Søer, gølle og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,30
Bygning 3	Søer, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
Bygning 4	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	0,66
Bygning 5	Søer, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
Bygning 6	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56
Bygning 7	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	0,66
Bygning 7	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	0,66

Bygning 7	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56
Bygning 7	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
Bygning 8	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	0,66
Bygning 9	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
Bygning 10	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56
drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
Smågrise	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56

^b BAT-kravet ved ny stald er progressivt og afhænger af det samlede areal for husdyrtypen i nye staldafsnit

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

I ansøgningssystemet er der beregnet ammoniaktabet pr. produktion, som er opnåelig ved anvendelse af BAT på husdyrbruget.

Produktion	BAT krav Areal (m ²) (kg NH ₃ -N / (m ² · år))		Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N / år)
(#795357) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	97	1,30	1	126		
(#795359) Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse	46	1,40	1	64		
(#795362) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	689	1,20	1	827		
(#795364) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	14	1,30	1	18		
(#795368) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	752	1,20	1	902		
(#795373) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	399	0,66	1	263		
(#795374) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	238	1,20	1	286		
(#795377) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	138	0,56	1	77		
(#795380) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	112	0,66	1	74		
(#795383) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	75	0,66	1	50		
(#795386) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	207	0,56	1	116		
(#795387) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	277	1,20	1	332		
(#795392) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	483	0,66	1	319		
(#795395) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	169	1,20	1	203		
(#795398) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	27	0,56	1	15		
(#795399) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	713	0,92	1	659		
(#795401) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	1355	0,43	1	584		

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi er beregnet til 4.916 kg NH₃-N/år for staldene. Emissionsværdien for opbevaringslagrene er 327 kg NH₃-N/år.

Det samlede BAT-krav for bedriften er derfor 5.243 kg NH₃-N/år.

Ammoniakemissionen ved det ansøgte projekt er ifølge ansøgningen 5.079 kg NH₃-N/år. Der anvendes følgende ammoniakreducerende tiltag: teltoverdækning på den nye gyllebeholder.

Den beregnede BAT-emissionsgrænseværdi er således overholdt med 164 kg NH₃-N/år.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4916	327	5243
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4916	164	5079
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	164
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Udover beregningen af den samlede ammoniakemission har ansøger beskrevet husdyrbrugets valg af den bedst tilgængelige teknik, herunder forhold til råvarer energi, management m.v.

Staldindretning

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret 20. maj 2024.

Management

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret 20. maj 2024.

Foder

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret 20. maj 2024.

Forbrug af energi og vand

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret 20. maj 2024.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Der henvises til afsnit lagerregnskab og opbevaringskapacitet, side 19.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. Opbevaring af husdyrgødning.

Fravalg BAT

Det er ikke vurderet nærmere på fravalg af BAT, idet den nye gyllebeholder er teltoverdækket og BAT kravet er overholdt.

Kommunen vurderer derfor, at ansøgningen lever op til BAT-kravene for denne type af husdyrproduktion. Det er derfor ikke påkrævet at anvende yderligere teknikker.

Miljøvurdering af IE-husdyrbrug

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen dateret 20. maj 2024, idet der kun etableres en ny gyllebeholder.

Alternative løsninger

Ansøger har oplyst, at placeringen af den nye gyllebeholder har været overvejet, men at den valgte placering, anses som værende mest hensigtsmæssig, i forhold til logistik og det omgivende miljø. Alternativet til dette tillæg til miljøgodkendelse er, at ejer skal transportere gyllen på længere afstande.

I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området, giver den valgte placering, det bedste samlede helhedsindtryk af husdyrbruget efter etablering af den nye gyllebeholder.

0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning som følge af det ansøgte projekt ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (jf. den øvrige del af miljøvurderingen).

Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støj- og vibrationskrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj og rystelser fra husdyrbruget, er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget, er velbegrundede.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

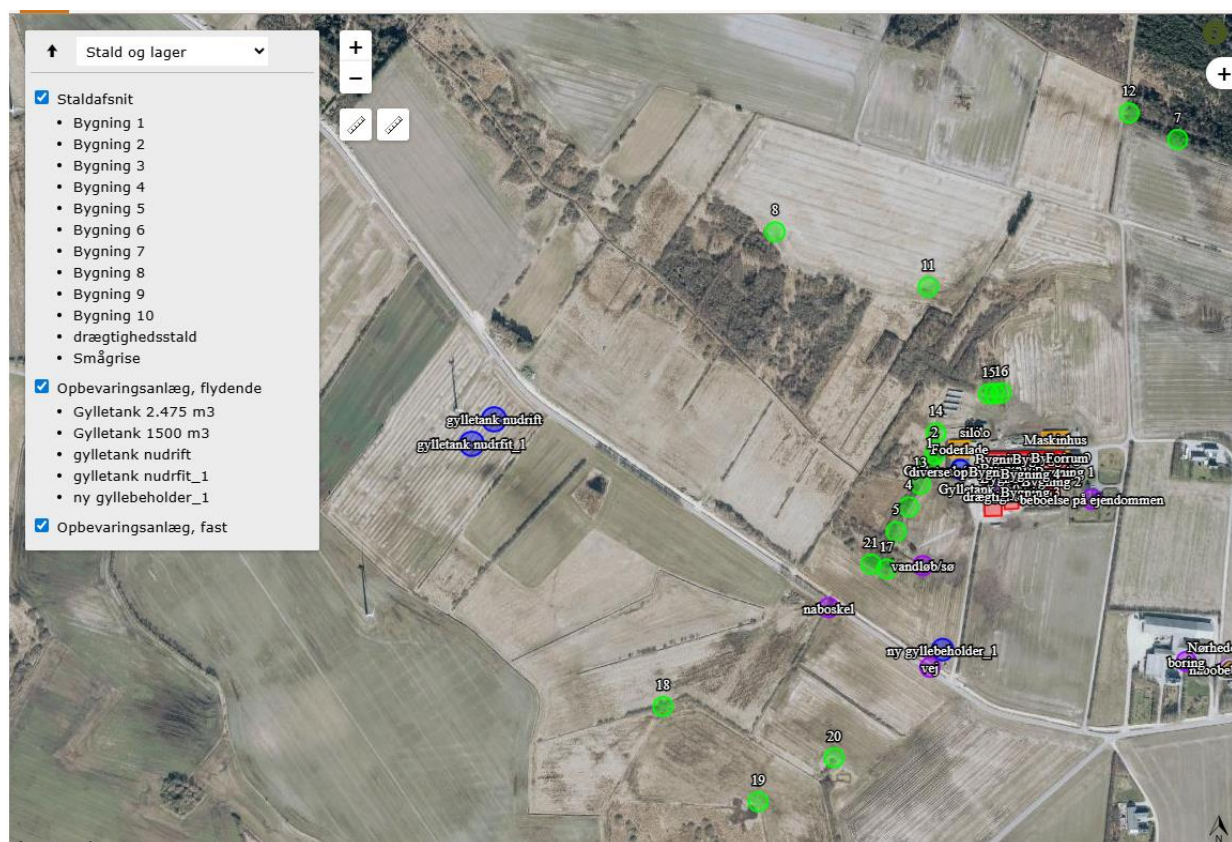
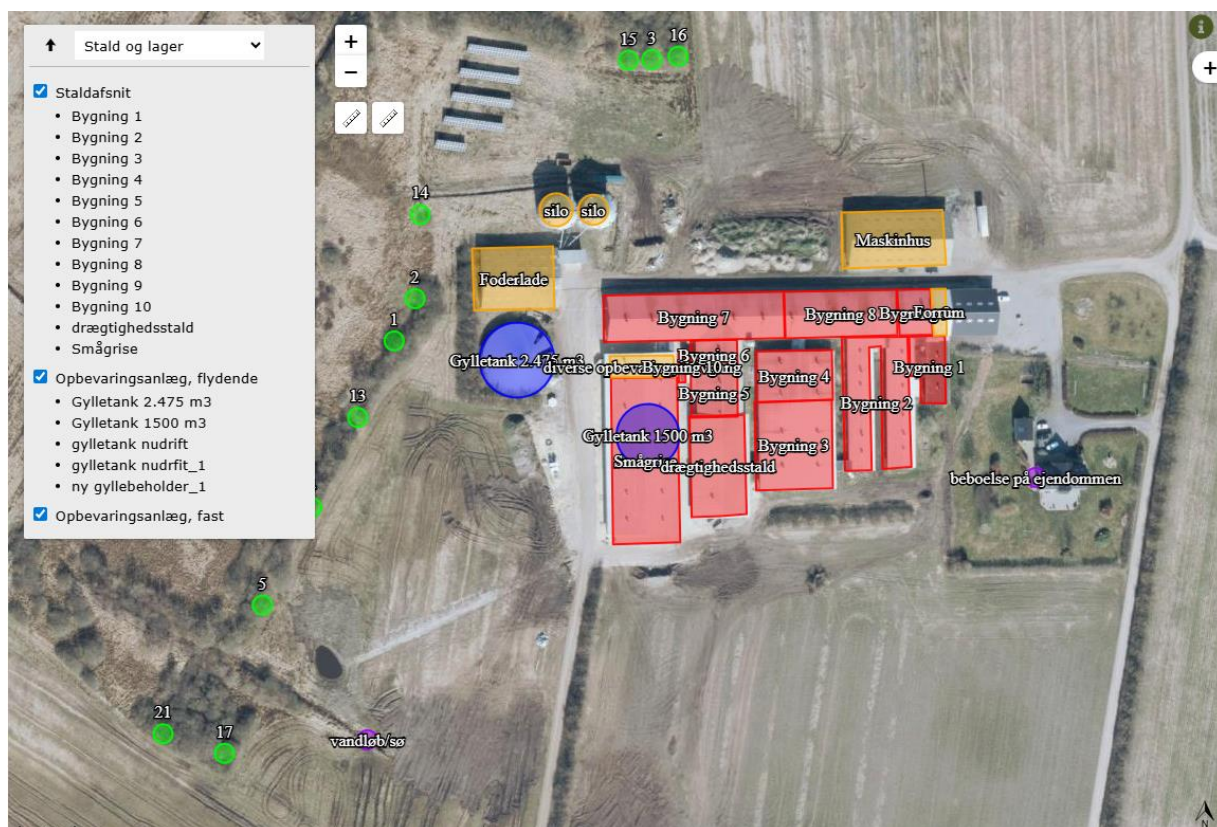
Etableringen af den nye gyllebeholder på 4.000 m³ med tilhørende rørledning fra husdyrbrugets fortank kan tillades, idet dette ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Derudover er det vurderet, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

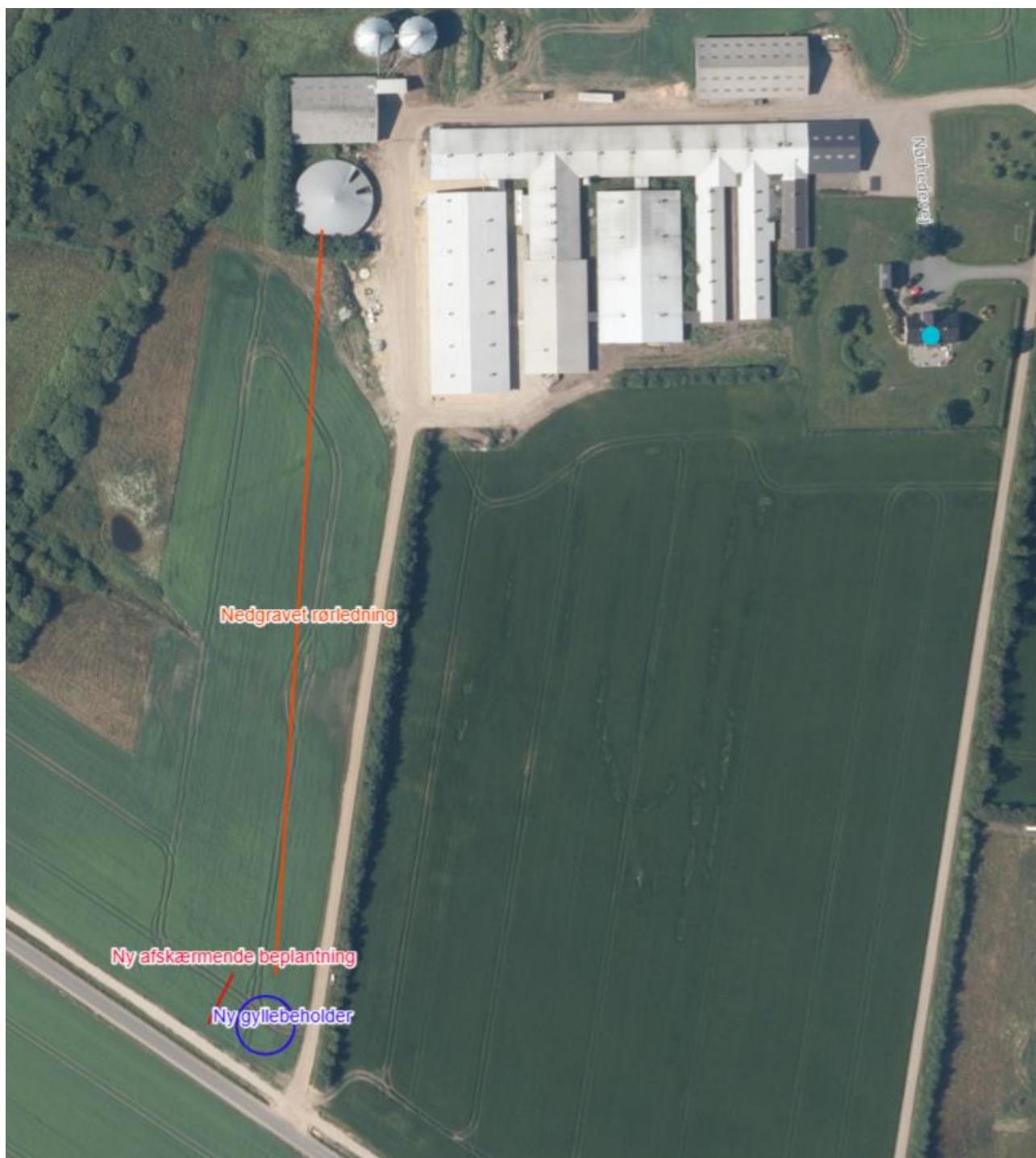
Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 1: Bygningsoversigt

Den nye gyllebeholder med telt mod syd afløser de 2 planlagte gyllebeholder mod vest.

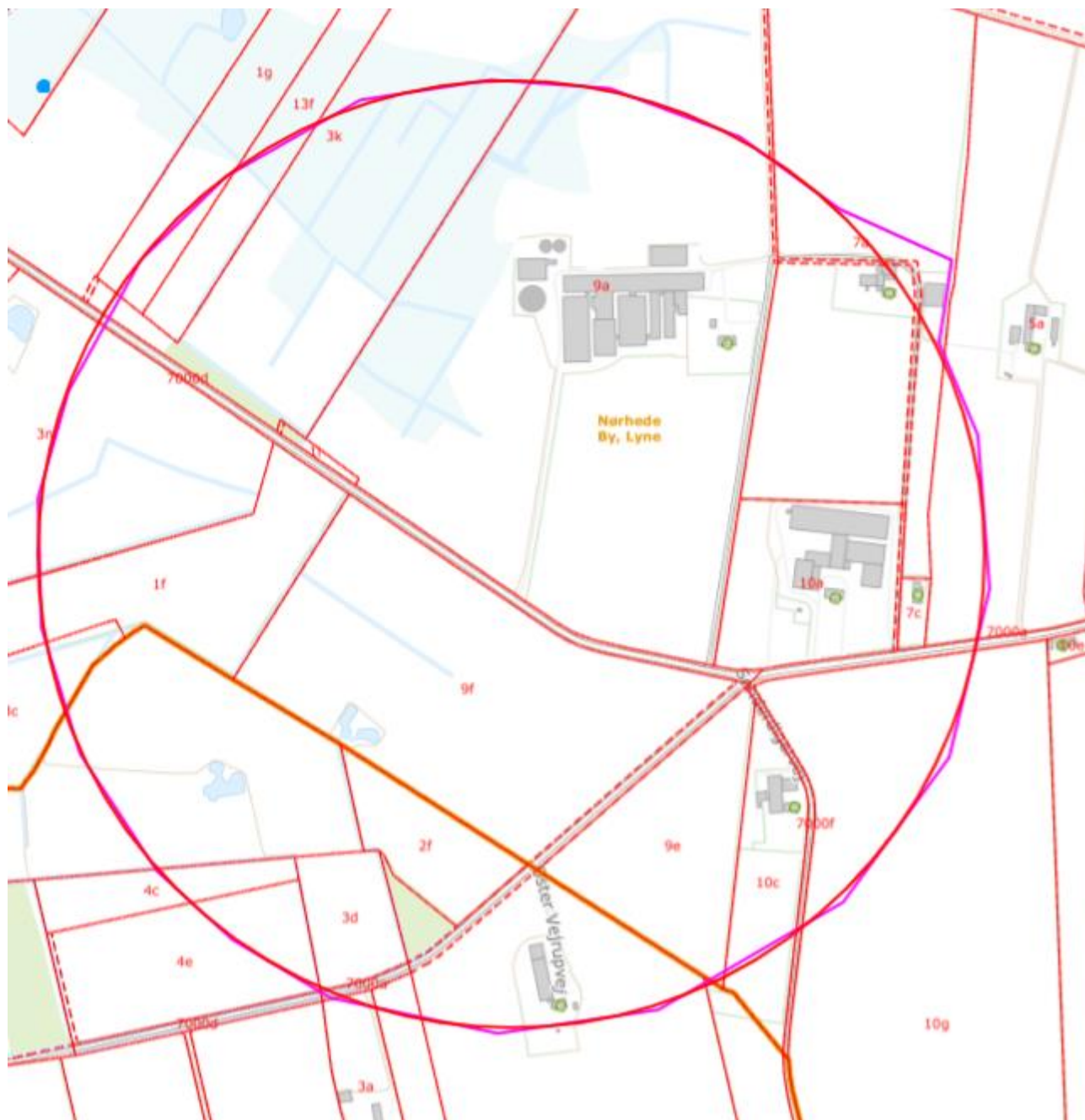

Bilag 2: Anlægsmæssige ændringer

Godkendelser/tillæg	Anlægsmæssige ændringer	Opført/udnyttet Frist
Dette tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse	Der etableret en ny gyllebeholder på 4.000 m ³ 2 planlagte gyllebeholder på 5.000 m ³ etableres ikke.	2031

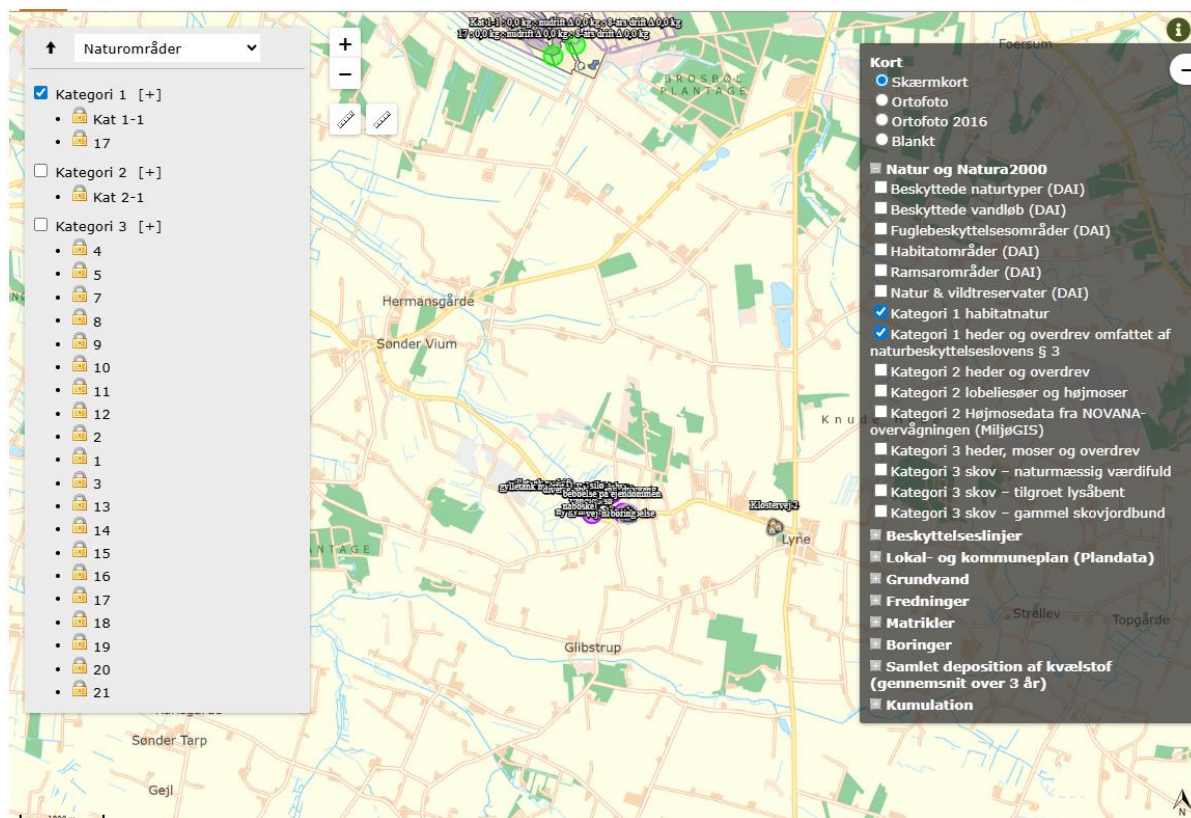
Bilag 3: Adresser inden for konsekvensradius

Der er foretaget nabohøring inden for konsekvensradius på 500 meter fra den nye gyllebeholder. På nedenstående kort er konsekvensradius indtegnet.

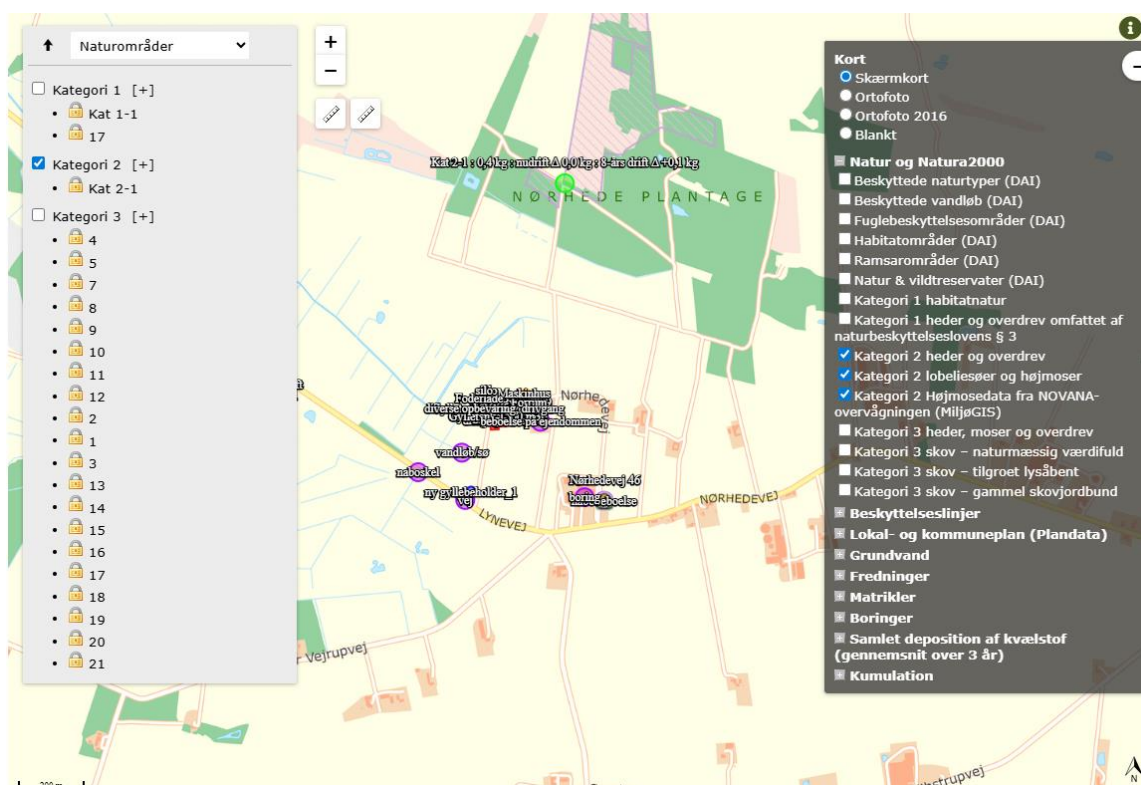

Bilag 4: Natur

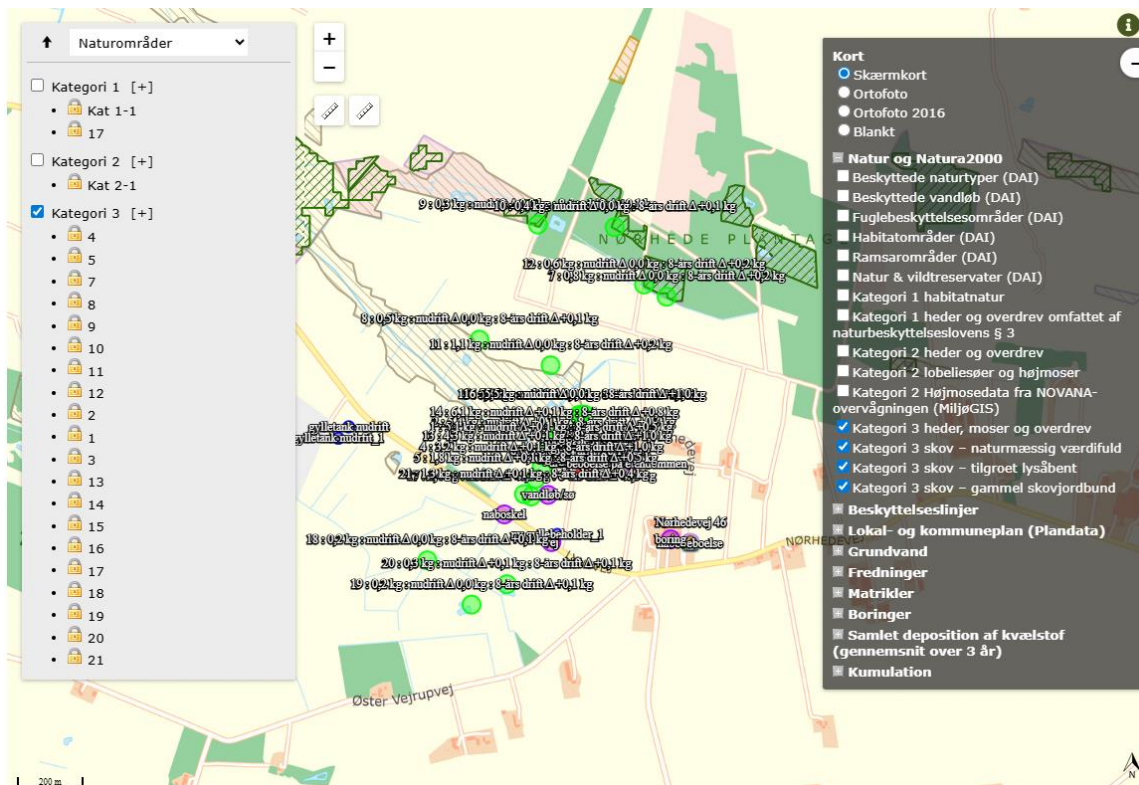
Kategori 1-natur

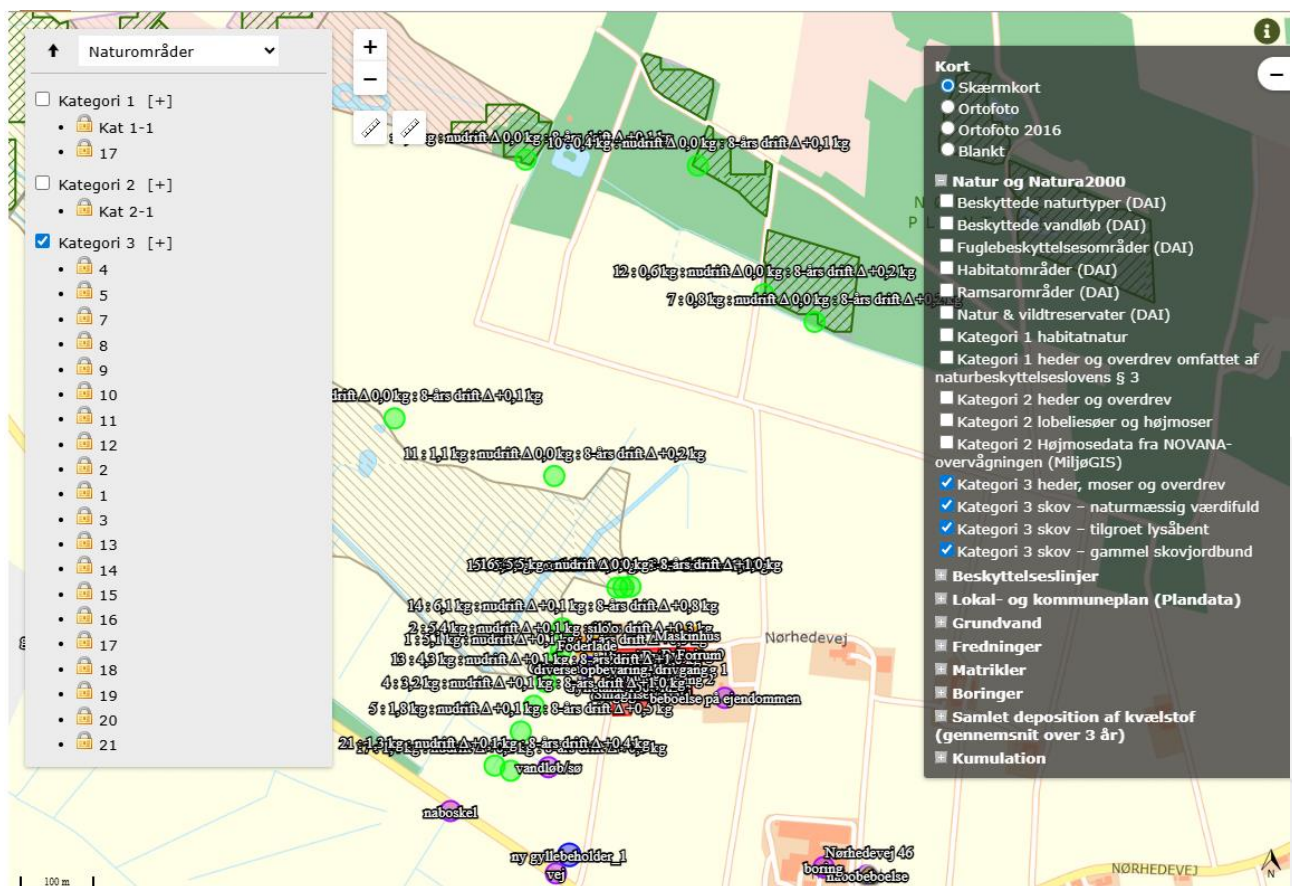
Kategori 2-natur

Kategori 3- natur (oversigt)

Kategori 3 natur (mod nord)

Kategori 3 natur (mod syd)

